

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Secunda. Per quid constituatur species in esse Universalis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

Instatur Secundum Scotum l. d. 23. q. un. in fine & d. 26. q. un. In divinis potest à personis abstrahi persona ut sic, sed sic abstracta prædicabitur de illis tribus cum sui multiplicatione, ergò adhuc conveniet ista definitio personis divinis, sed subsumo, ille conceptus personæ ad illa tria supposita non est conceptus speciei, ergò definitio conveniet alteri: Ad hoc argumentum aliqui respondent & dicunt, conceptum illum habere rationem speciei, quia in ratione personæ non nisi numero differunt. Pasqualig. autem dicit, nec habere rationem speciei, nec rationem generis, quia omne prædicabile finitum est ac limitatum, & idèd personæ divinæ cum sint infinitæ, non habent rationem alicujus prædicabilis ex quinq; Porphyrianis: sed esse aliquod speciale Porphyrio incognitum. Arriaga dicit habere modum generis, quia divinæ personæ in ratione divinæ personæ formali specie differunt, quia Paternitas, Filiatio & Spiratio passiva sunt relationes diversæ speciei; Ego autem R. talem conceptum admittendo illum habere modum prædicandi speciei, non tamen propriè, siquidem species propriè dicta ad hæcitatatem potentialitatem dicere debet, personæ verò divinæ nullam dicunt potentialitatem, Et licet Paternitas, Filiatio, & Spiratio quatenus relationes, sint diversæ speciei, quatenus personæ, tamen solo numero differunt, ut notavit Maftrius loco citato.

VIII.
Secundum.

Arguitur 2. Hæc definitio conveniet alteri à definito, ergò non est bona: probatur ant. Quia conveniet generi, ergò: probatur ant. Quia genus est prædicabile de pluribus differentibus numero in quid, ut cum dico Petrus est animal, Paulus est animal, ergò. R. negando ant. cum ant. probat. cujus probationis ant. dist. Genus prædicatur in quid de pluribus numero differentibus in quid completè, & immediatè nego, in quid mediatè & incompletè concedo ant. & nego consequentiam, Definitio autem illa intelligenda est de prædicatione immediata & completa per quod patet, quòd licet aliqua naturæ sint in se incompletæ ut est materia, anima &c. prædicabilitatem adhuc futuram completam, quia prædicantur de suis inferioribus secundum totam essentiam, & sic licet ipsæ naturæ non ponantur directè in prædicamentis, ponuntur tamen directè in prædicabilibus, veluti differentia, quæ directè in prædicabilibus ponitur, & tamen indirectè tantum in prædicamentis.

Instatur; Differentia, proprium, accidens, prædicantur in quid de suis inferioribus completè, quia rationale, risibile, & album prædicantur completè de homine, rationali, risibili, & albo: ergò definitio competit alteri à definito non modò secundum prædicationem incompletam, sed etiam secundum completam. R. dist. differentia, proprium, & accidens, &c. comparata ad sua propria inferiora concedo ant. comparata ad sua subiecta, vel quasi subiecta nego ant. & consequentiam. Itaq; prædicta & enumerata prædicabilia dupliciter considerari possunt: scilicet ad propria inferiora & ad sua subiecta, vel quasi subiecta in quibus sunt, si primo modo considerentur, tunc prædicantur de suis inferioribus per modum speciei, habentq; ra-

tionem speciei: nam & illis tunc speciei definitio competit; quando verò considerantur posteriori modo, tunc non rationem speciei habent. sed gaudent ratione illorum trium universalium ut benè notat Majoronius.

Urgetur; Homo est species, sed homo non prædicatur de pluribus numero differentibus tantum, ergò si non conveniet alteri à definito, saltem non conveniet omnibus speciebus, probatur mi. quia ma. tanquam certa supponitur, homo prædicatur de pluribus specie differentibus, ergò non prædicatur tantum de pluribus numero differentibus, probatur ant. quia prædicatur de femina & viro, sed hi distinguuntur specie, ergò: probatur mi. Plus distinguitur femina à viro, quàm unus vir ab alio, sed unus vir ab alio distinguitur numero, ergò si femina à viro plus distinguitur quàm vir à viro, specie distinguuntur. Propter hoc argumentum dixit agricola speciem infimam posse esse genus intermedium, sed inepetè cum tunc non esset species infima, seu ultima, seu potius subalterna. Quare R. aliter negando mi. cum ant. probat. cujus probationis minorem distinguo, sed hi, id est vir & femina distinguuntur specie essentiali nego mi. accidentaliter concedo mi. Itaq; Aristoteles expressè docuit 10. Met. t. 28. Virum & feminam non distingui specie essentiali, sed accidentaliter, unde accidentaliter vir & femina differunt plus quàm duo viri, non verò essentialiter.

QUÆSTIO II.

Per quid constituitur species in esse
Universalis?

Hujus quæstionis origo & principium est duplex, illa in præterita quæstione assignata speciei acceptio, idèd controvertitur an rationem universalitatis sortiatur per hoc, quòd subjiatur generi? an verò, quòd prædicetur de pluribus numero differentibus? Non est autem hic sermo de specie interjecta, seu subalterna, sed de specie athoma, seu specialissima, quia certum est speciem subalternam non esse speciem prædicabilem prædicatione ad secundum universale requisita, quoniam de pluribus specie distinctis prædicatur, & idèd potius genus vocari debet, species verò subjiabilis ea tantum ratione quòd generi supremo subjiatur. Circa præsentem autem materiam duplex est sententia prima Cajetani cap. de specie dicentis idèd speciem esse universalem præcisè, quia generi subjiatur: secunda opinio est communis omnium immediatè Cajetani contraria asserens, non per subjiabilitatem, sed per prædicabilitatem constitui in ratione universalis, in quantum scilicet est prædicabilis de pluribus numero differentibus.

Dico ad quæstionem speciei intrinsicè & formaliter in esse secundi universalis non constituitur per ordinem ad superiora quibus subjiatur, sed per ordinem ad inferiora de quibus prædicatur; Ita communis contra Cajetanum, Probatur Conclusio ratione tam efficaci, cujus efficaciam expertus Cajetanus insolutam relinquere debuit. In tantum species est unum universale de numero universalium, in quantum parti-

I.

Hæc duplex est sententia.

II. Species in esse universalis non constituitur per ordinem ad inferiora de quibus prædicatur.

participat rationem universalis in communi, sicut homo in tantum est verum animal de numero animalium, in quantum participat rationem animalis, sed universale formaliter constituitur in esse universalis per ordinem ad inferiora in quibus in esse, & de quibus praedicari potest; ergo etiam species constituitur in ratione universalis per ordinem ad inferiora, & non per ordinem ad superiora: & consequenter per praedicabilitatem & non per subijcibilitatem constituitur in esse secundi universalis: probatur mi. Quia universalis ut sic habent se respectu sui termini per modum superioris cum subijciat sibi illum terminum, & non subijciatur ipsi, ergo per ordinem hunc constituitur in esse universalis.

Confirmatur primò: Implicat, quod relatio in communi tendat ad unum terminum, & relatio sub ea contenta veluti species tendat ad oppositum, ergo cum universale in communi constituitur in esse tali per ordinem & habitudinem ad inferiora, consequenter quodlibet universale sub eo contentum debet in esse tali constitui per relationem ejusdem rationis magis coarctatam, & non per oppositam rationem, id est, ad superiora.

Confirmatur secundò: Quia eo ipso quod homo esset tota essentia Petri & Pauli, licet per impossibile non haberet supra se aliud genus, adhuc esset species: quia esset praedicabilis de pluribus numero differentibus in quid, & eo ipso quod homo sic conciperetur, conciperetur sub ratione universalis & speciei, ergo species formaliter constituitur per praedicabilitatem.

III. Opponitur contra Conclusionem fundamenti Cajetani. Propria ratio speciei est esse correlativam generis, sed hanc rationem correlativi non habet per ordinem ad inferiora, ergo per ordinem ad superiora, & consequenter non per praedicabilitatem, sed per subijcibilitatem constituitur in ratione universalis. Sed facile hoc fundamentum ruit, unde R. dist. ma. Propria ratio speciei secundum illam rationem praecise quantum est universale aliquod nego ma. secundum rationem formalem, in quantum est species generis, concedo ma. primo autem modo est correlativa, non ad genus, sed ad inferiora sua scilicet individua, sicut genus habet rationem universalis per ordinem ad inferiora, nempe species

Instatur. Ideo homo est animal, quia continetur sub animali, ergo ideo species est universalis, quia continetur sub universali, sed in quantum continetur sub universali in communi est subijcibilis, ergo in quantum est subijcibilis erit universalis. R. negando ant. & consequentiam, Quia homo non dicitur ideo animal quia subijcitur animali ut sic, sed potius contra ideo subijcitur animali, quia verè homo est animal; sic etiam in proposito, species non ideo est universalis, quia subijcitur universali, sed contra ideo subijcitur universali ut sic, quia verè est universalis

Urgetur. Quod immediate subijcitur generi est universale, sed species quatenus subijcibilis immediate subijcitur generi, ergo qua-

tenus subijcibilis est universalis, ma. patet, quia quod subijcitur generi est praedicabile, ergo R. dist. ma. Quod immediate subijcitur generi est universale materialiter, seu fundamentaliter, & in sensu specificativo, concedo ma. formaliter & reduplicative nego ma. Quia talis constituitur per habitudinem & ordinem ad sua inferiora.

Arguitur secundò. Ad hoc ut sit aliquid secundum praedicabile nihil requiritur nisi quid possit praedicari de pluribus numero differentibus, sed species subijcibilis sic potest praedicari, ergo species subijcibilis erit secundum praedicabile: probatur mi. quia species subijcibilis est praedicabilis de hac & illa specie subijcibili, R. concessa ma. negando mi. cujus probationis ant. distinguo: praedicatur de hac & illa specie, in quantum est subijcibilis, nego ant, alio modo & sub alio respectu concedo ant. & nego consequentiam, Itaq; non per hoc quod species comparatur ad sua superiora, sed quia comparatur ad inferiora, videlicet ad alias species subijcibiles, accipit praedicabilitatem, & sic fit secundum praedicabile.

Arguitur tertio. Ut species subijcitur generi, requiritur, ut ipsa abstrahatur ab individuis, sed quando abstrahitur aliquid ab individuis, & subijcitur superiori fit universale, ergo quandoquidem species qua subijcibilis abstrahit ab inferioribus, qua subijcibilis erit universalis. R. concessa ma. dist. mi. fit universalis proximè & logicè, nego mi. fit universalis remotè & fundamentaliter, concedo mi. & similiter disting. conseq. est universalis fundamentaliter & remotè, concedo consequentiam: proximè & logicè, nego consequentiam. Itaq; hic sermo est de universali logico non verò remoto. Deinde licet etiam concederetur tunc speciem fieri universalem logicè, nihil faceret contra Conclusionem: quia tunc non ex subiectione praecise ad superiora fieret universalis, sed vi abstractionis ab inferioribus.

Instatur. Genus subalternum non constituitur in esse universalis subalterni per praedicabilitatem, sed per subijcibilitatem; ergo etiam species praecise per subijcibilitatem constitui potest in esse universalis. Probatur ant. Quia si constitueretur per praedicabilitatem, vel constitueretur per praedicabilitatem qua est de pluribus specie differentibus praedicabile, sed hoc non, quia & genus supremum est sic praedicabile; vel per eam praedicabilitatem constitueretur, qua est de solo numero differentibus, sed hoc etiam non, quia hoc speciei competit, ergo per subijcibilitatem: quia aliud non est assignabile. R. dist. ant. Genus subalternum constituitur per subijcibilitatem in quantum genus, nego ant. in quantum subalternum, concedo ant. Itaq; in quantum subalternum est, sub hac praecisa ratione subijcitur generi, sed tunc non est genus, sed potius species subijcibilis; quando verò comparatur ad plura specie differentia de quibus praedicatur, & pro tunc est genus atq; per habitudinem & ordinem ad inferiora in esse generis constituitur, in quantum verò subalternum est, non generis, sed speciei fortitur rationem.

IV. *Aliud Argumentum.*

V. *Tertium.*

Urgetur. Genus generalissimum non constituitur in esse talis per ordinem & habitudinem ad inferiora, ergo nec genus subalternum non debet constitui in esse talis per ordinem ad inferiora. Probatur ant. tum ex Porphyrio, tum ex Scoto 1. d. 8. q. 3. sub litt. O, ubi docet non esse de ratione generis generalissimi habere sub se plures species, ergo non per ordinem ad inferiora constituitur, sed per hoc præcisè, quia non habet aliud genus supra se. R. ad hanc replicam eodem modo quo supra dist. ant. Genus generalissimum non constituitur, &c. quia generalissimum est, concedo ant. quia genus est nego ant. & consequentiam, unde quidem verum est quod sub hac præcisè ratione quia Generalissimum dicitur, non constituitur per ordinem ad inferiora, sed per negationem alicujus alterius generis supra se, non verò hoc verum est, si consideretur sub ratione generis tantum, & in hoc sensu intelligendus est tam Porphyrius, quam Scotus, id tamen nihil urget contra positam Conclusionem.

QUÆSTIO III.

An omnes species diversæ necessario sint inæqualis perfectionis?

I.

Ingressus ad questionem.

Non est quidem hujus fori agere hic de speciebus, seu naturis rerum primò intentionaliter sumptis, sed tantum de iis agere & tractare, prout substant secundis intentionibus subjicibilitatis & prædicabilitatis, nihil curando quomodo se invicem in perfectione excedant; quia tamen communiter supponitur unam semper esse perfectiorem alterà, idè ex professo hoc in præsentì questione examinandum assumo, unde licet locus proprius esse non videatur, nullus tamen videtur esse congruentior, nam nec phylisæ, nec metaphylisæ determinatè adscribi potest, cum eam aliqui in Animalisticis, alii in metaphylisicis sine litis decisione & loci definitione pertractant. Duplex est autem in hac materia sententia: Prima est antiquorum asserentium omnes omninò species necessario esse inæqualis perfectionis; Ita Aureolus, Soccinas, D. Thomas, Fonseca, Albertinus, Suarez, Vasquez, Mastrius. Secunda sententia docet, ne dum hoc repugnare ut dentur aliquæ species æqualis perfectionis, sed etiam fat verisimile esse nunc & de facto dari aliquas species æqualis perfectionis: Ita Averfa, Oviedo, Pontius, Baro Apol. 5. Met. sect. 4. propè finem Arriaga, Comptonius, & plures alii, cum quibus ad questionem.

Duplex est sententia.

II.

DICO: Probabile est dari de facto aliquas species diversas æqualis perfectionis, ita ut neutra ex ipsis sit simpliciter perfectior altera, aut imperfectior, & certum est posse dari. Ita cum secunda sententia.

Probatur 1. p. Conclusionis:

Primò autoritate D. Bernardi ferm. 86. ubi ait: *In pondere igitur facta est quæ rei sui generis est comparanda, aut secundum majus, aut secundum minus, aut secundum æquale, sed res quæ comparantur in suo genere sunt species, ergo ex mente D. Bernardi species ejusdem generis possunt comparari secundum æquale, & consequenter dari possunt species æqualis perfectionis.*

Probatur secundo Ratione; Nulla potest adferri ratio ob quam certò constet omnes species esse inæqualis perfectionis, ergo id non est asserendum, si tu verò dixeris id implicare, nihil dicis, quia id ego nego, quia licet verum sit omnes omninò species non posse esse æqualis perfectionis, non tamen ex hoc inferri potest, quòd nullæ sint tales, ergo.

Probatur eadem pars 2. Si omnes species deberent esse inæqualis perfectionis hoc idè esset, quia omnes species sunt diversæ, sed hæc ratio nulla est, ergo. Prob. mi. Quia benè possum considerare aliqua esse diversæ & ocularitèr cognoscere, non considerando, nec ocularitèr cognoscendo, an sint æqualis perfectionis, verbi gratià possum cognoscere albedinem & dulcedinem esse diversæ non cognoscendo an sint æqualis perfectionis, vel inæqualis, ergo.

Probatur Conclusio tertiò;

Paternitas in divinis in quantum est relatio est diversæ rationis à filiatione & spiratione passiva, & tamen sunt ejusdem omninò perfectionis, ita ut una altera non sit perfectior, vel imperfectior, ergo non est improbabile, quin plures species diversæ possint ejusdem perfectionis. Baro existimat hanc Conclusionem melius probari non posse, quam solvendo argumenta & rationes in oppositum, unde confirmatur Conclusio, quoad hanc partem argumenti morali, quod idem Author adfert, Modica pars auri est æq; pretiosa, atq; magna pars stanni vel æris, unde denarii dicti quasi denos æris valentes, item virtus Religionis & virtus Patientia sunt specie diversæ virtutes, sed hæc contingit esse æquales, multi enim Confessores sunt æqualis meriti martyribus & vice versâ, unde Castitas assimilatur ebore, quod in fine longi temporis rubescit, tanquam puritas illa virginea æquet, aut reddat martyrem.

Probatur secunda pars; Omnes

angeli secundum Thomistas specie differunt, sed non implicat quin Deus possit creare unum angelum ejusdem omninò perfectionis cum altero, verbi gratià, quare non possit producere angelum specie diversum à Gabriele, qui esset omninò ejusdem perfectionis essentialis cum Gabriele, ergo certum est, quod dari possint plures species ejusdem perfectionis. Imò hoc argumentum satis confirmat etiam primam partem, quia si omnes angeli ut tenent Thomistæ diversæ sunt species, unde constat, quòd omnes qui sunt in eodem ordine & choro non sint ejusdem perfectionis, sed quòd sint diversæ? Et recurrere ad illud, quia sunt diversæ speciei, adeoq; esse quoq; diversæ perfectionis est aperte petere principium.

Opponitur contra Conclusionem Au-

thoritas Aristotelis. 3. Met. t. 13. dicentis quòd sub omni genere detur prius & posterius, sed si essent aliquæ species in perfectione æquales in illis non esset prius & posterius, ergo: secundo 8. Met. t. 10. Essentias rerum dicit esse sicut numeros, sed omnes numeri sunt à se invicem essentialitèr distincti, ergo etiam omnes naturæ & essentia rerum; ergo nullæ erunt duæ ejusdem

III.
*Opponitur
& solvitur
Aristoteli.*